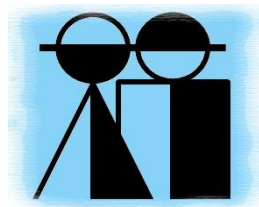

Plan for et trygt og godt skolemiljø Sandved skole

Utarbeidet på bakgrunn av Opplæringsloven kapittel 9A – Elevenes skolemiljø.

Målet i Opplæringslovens kapittel 9A om skolemiljø er å få til et mer effektivt regelverk mot mobbing samt å få til bedre håndheving av elevenes rettigheter.

INNHold

Forord av rektor	3
Hva sier loven om mobbing?	4
Hva er mobbing?	5
Forebygging av mobbing	6
Skolens forventninger til foreldre og ansatte	6
Vi som jobber på Sandved SKOLE, ønsker bl.a. dette i forhold til foresatte:	6
Vi som jobber på Sandved SKOLE, har disse forventningene til oss selv :.....	6
Ordensregler for SANDVED skole og SFO	6
Forebygging av mobbing på skole-, klasse og individnivå	7
Skolenivå	7
Klassenivå.....	7
Individnivå.....	7
Tilsyn i friminuttene	8
Hvordan løser vi mobbesaker?	9
Mal for å løse mobbesaker	10
RUTINER OG Tiltak I skole og SFO	11
Årshjul for trivselsfremmende tiltak	12

Sandved skole har arbeidet systematisk og langsiktig med læringsmiljøet for å forebygge og håndtere mobbing. Opplæringslovens kapittel 9A viderefører elevenes **individuelle rett** til et trygt og godt skolemiljø (§9 A-2). Her er elevenes egen opplevelse avgjørende.

Det nye kapitlet lovfester at skolen skal ha **nulltoleranse** mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering (§9 A-3).

Et godt læringsmiljø er en forutsetning for at elever i skolen skal lære og utvikle seg både faglig og sosialt. Alle barn og unge har rett til et læringsmiljø uten mobbing.

Gjennom denne handlingsplanen vil vi jobbe systematisk for et **godt læringsmiljø** som gir økt læring og har nulltoleranse mot all krenking.

Vi har i flere år vært med på holdningsprogrammet **Respekt** som er utarbeidet av Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning (Læringsmiljøsentret). Skolen har et eget sosial - pedagogisk team, og vi har utarbeidet en sosial kompetanseplan som viderefører og utvikler dette holdningsarbeidet.

Vi som jobber på Sandved skole har ansvar for å forebygge, avdekke og stoppe mobbing.

For å klare dette må vi bygge opp vår handlingskompetanse i arbeid mot mobbing. Alle som jobber i skole og SFO har aktivitetsplikt. Skolens ledelse, elever, foreldre, lærere, helsesykepleier, SFO-ansatte og andre aktører *må* stå sammen og sette grenser for hva som skal aksepteres.

Denne planen skal årlig gjennomgås i skolens organer, og vil bli revidert om det er enighet om det.

Handlingsplanen skal være godt kjent for alle til enhver tid.

Vi står sammen om et trygt og godt skolemiljø med nulltoleranse for mobbing!

Sandved 17.august 2020

Siri Selvikvåg Wernø, rektor

HVA SIER LOVEN OM MOBBING?

Kapittel 9A i Opplæringsloven styrker elevenes rettigheter og er tydelig på at **alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø**. Loven plikter oss på skolen til å jobbe systematisk for å forebygge, avdekke og håndtere mobbesaker. Mobbing, vold, diskriminering, trakassering og andre krenkelser er uakseptabelt.

Loven sier også at alle som jobber i skolen har **aktivitetsplikt** til å avdekke og håndtere mobbing og andre tilfeller der eleven ikke har det trygt og godt på skolen. Aktiviteten skal skje raskt.

Kapittel 9A i Opplæringsloven **styrker Fylkesmannens rolle** i forhold til mobbing, slik at de kan følge opp kommunene, se hvordan de tar tak i mobbeproblematikken, hvordan rektor og skoleledelse jobber systematisk. Hvis de ikke følger opp, kan Fylkesmannen utstede dagbøter, slik som i barnevernet.

Loven gir også **styrket klageadgang**. Hvis skolen svikter, kan elever og foreldre enkelt melde saken til fylkesmannen. Fylkesmannen skal raskt ta stilling til saken og følge opp til problemet er løst.

Skoleeier har ansvaret for at det drives **systematisk antimobbearbeid**. Alle ansatte i skolen skal kjenne regelverket og vite hvordan de skal fremme et trygt og godt skolemiljø og hvordan de skal arbeide mot mobbing.

Kilder: Opplæringslovens kapittel 9A og Utdanningsdirektoratet.

På nettstedet www.nullmobbing.no finner barn, unge og foreldre informasjon og råd om mobbing og deres rettigheter.

” Med mobbing menes gjentatt eller ondsinnet atferd fra en til eller flere. Atferden er rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing.”

” Mobbing innebærer at det er et skjevt maktforhold mellom mobberen og den som mobbes. Handlingen gjentas over tid. Offeret føler en avmakt. Mobbingen kan være både fysisk og psykisk. Dersom barnet opplever skolemiljøet sitt som dårlig skal skolen hjelpe.”

Kilder: Elevundersøkelsens definisjon av mobbing og definisjon fra Roland og Sørensen Vaaland.

Mobbing har følgende kjennetegn:

- *Fysisk eller psykisk vold*
- *Ulikt maktforhold. (Likt maktforhold = konflikt)*
- *Skjer over tid*

Vi har i mange år vært med i holdningsprogrammet Respekt som er utarbeidet av Læringsmiljøsenderet. I vårt arbeid for trivsel og mot mobbing bruker vi Respektprogrammets fire prinsipper:

1. *Den autoritative voksne*
2. *Bredde*
3. *Konsistens*
4. *Kontinuitet*

På Sandved skole legger vi dette i de forskjellige begrepene:

1. **Den autoritative voksne** er den voksne som kan kombinere støtte og kontroll. Kombinasjonen mellom støtte og kontroll er den beste måten å utforme en god læringsarena, sier forskerne.
2. **Bredde** betyr for oss at hele skolesamfunnet drar sammen. Dette innebærer at vi er samkjørte og enige om kjøreregler.
3. **Konsistens** betyr at det skal være samsvar mellom ord og handling. Det skal være samsvar mellom de forventninger elevene møter uansett hvilke voksne de møter.
4. **Kontinuitet** innebærer at vi jobber med sosial kompetanse over tid. I vårt arbeid for trivsel og mot mobbing må skolens ledelse, elever, foreldre, lærere, helsesykepleier, SFO-

ansatte og andre aktører stå sammen over tid og sette grenser for hva som skal aksepteres. Handlingsplanen skal være godt kjent for alle til enhver tid.

FOREBYGGING AV MOBBING

SKOLENS FORVENTNINGER TIL FORELDRE OG ANSATTE

På Sandved skole samarbeider vi med foreldrene, fordi dette er til barnas beste. Elevene er vårt felles ansvar. Det er viktig at både hjem og skole er samstemt med tanke på å forebygge og avdekke mobbing. Gode relasjoner mellom barn og voksne skaper trygghet og forutsigbarhet.

Skolens FAU arbeider aktivt for å skape et godt miljø til beste for elevene.

VI SOM JOBBER PÅ SANDVED SKOLE, ØNSKER BL.A. DETTE I FORHOLD TIL FORESATTE:

- Still faste krav til barnets oppførsel overfor andre.
- Ros alltid positiv atferd. Gi ros og anerkjennelse når barnet sier fra om mobbing.
- Foresatte omtaler skolen og andre elever positivt.
- Foresatte har ansvar for at elevene møter våkne og opplagte på skolen.
- Foresatte gir informasjon når noe oppstår som kan påvirke barnets skoledag.
- Foresatte tar kontakt med lærer eller skolens ledelse hvis de vil gi "ros eller ris".

VI SOM JOBBER PÅ SANDVED SKOLE, HAR DISSE FORVENTNINGENE TIL **OSS SELV**:

- Vi er godt forberedt i vårt møte med elevene og tilrettelegger for lærelyst.
- Vi legger vekt på barnets trivsel og arbeider aktivt for å forebygge mobbing.
- Vi følger opp ordensreglene.
- Vi følger opp inngåtte avtaler.
- Vi er åpne for innspill og meninger fra foreldrene om vår skole.

Mobbing ved hjelp av mobiltelefon og internett foregår mest utenfor skolen. Vi vil likevel ta opp denne formen for mobbing på skolen. Våre elever bruker ikke mobiltelefon på skolen, og skolen arbeider for å lære elevene god nettbruk. Dersom mobbingen foregår utenfor skolen, kan det bli aktuelt å samarbeide med barnevern, politi og andre for å løse digitale mobbesaker.

ORDENSREGLER FOR SANDVED SKOLE OG SFO

Ordensreglene blir gjennomgått for alle elever og ansatte i oppstart av nytt skoleår. Reglene revideres årlig og godkjennes av SU. Ordensreglene publiseres på skolens hjemmeside.

FOREBYGGING AV MOBBING PÅ SKOLE-, KLASSE OG INDIVIDNIVÅ

For å forebygge mobbing og uønsket elevatferd trenger vi en målrettet og kontinuerlig innsats på følgende tre nivå:

SKOLENIVÅ

- Tilsyn – klare regler for hvor elevene kan oppholde seg. Vi har en felles forståelse for hva som er godt tilsyn. *Ansvar: alle ansatte.*
- Positive friminuttsaktiviteter. *Ansvar: kontaktlærer / trivselsledere*

KLASSENIVÅ

- Klassemøte avholdes en gang pr. uke. og har søkelys på klassemiljø, trivsel og konkrete spørsmål. På Sandved skolen kaller vi dette møtet for «SAMMEN – timen». Det er viktig med trinntilpasning. *Ansvar: kontaktlærer.*
- Skolens ordensregler gjennomgås grundig med trinnene og i personalet. Formålet er felles forståelse/håndheving. *Ansvar: kontaktlærer.*
- Klasseforeldremøte – søkelys på trivsel og forebygging.
- Foresatte engasjeres i aktiviteter, relasjonsbygging og trivselstiltak. *Ansvar: kontaktlærer og klassekontakter.*

INDIVIDNIVÅ

- Elevsamtaler
- Utviklingssamtale med elev og foreldre en gang pr. halvår. Ved siden av elevens faglige utvikling skal samtalen ha søkelys på elevens sosiale utvikling og trivsel. For å forebygge mobbing er det viktig med gode relasjoner mellom skole og hjem. *Ansvar: kontaktlærer.*
- Daglig kontakt elev - kontaktlærer
Kontaktlærer er en positiv rollemodell og er ansvarlig for at alle elevene har et godt psykososialt miljø. Det er viktig at elevene føler seg trygge på sin kontaktlærer og kan kontakte han/henne ved behov
Alle lærere driver forebyggende arbeid mot mobbing og griper inn ved mistanke om mobbing
- Gjennomføring av elevundersøkelsen med bl.a. kartlegging av mobbing. *Ansvar: Adm*

TILSYN I FRIMINUTTENE

Avdelingsleder er, sammen med lagene, ansvarlig for å sette opp tilsynslister for friminuttene i begynnelsen av hvert skoleår. Skolegården inndeles i ansvarsområder som sikrer god bemanning og oversikt.

- Overganger mellom timer og friminutt ivaretas gjennom at lærer er siste som forlater klasserom og første som ankommer etter friminutt
- Alle som har tilsyn, bærer gule vester som gjør dem synlige i skolegård/uteområde
- Alle ansatte, også dem som ikke har tilsyn, skal alltid reagere på uønsket adferd. Alle må praktisere nulltoleranse
- Alle elever er alles ansvar. Alle elevene skal erfare at de blir tatt på alvor
- Førsteklasse-elevne har egne oppholdssoner og egne friminutt i starten av skoleåret

Tilsynsordningene evalueres jevnlig. (Elevrådet kan delta i dette evalueringsarbeidet).

Mobbing har følgende kjennetegn:

- *Fysisk eller psykisk vold*
- *Ulikt maktforhold. (Likt maktforhold = konflikt)*
- *Skjer over tid*

Kapittel 9A i Opplæringsloven er tydelig på at **alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø**. Mobbing, vold, diskriminering, trakassering og andre krenkelser er uakseptabelt.

Loven sier også at **alle** som jobber i skolen har **aktivitetsplikt** til å avdekke og håndtere mobbing og andre tilfeller der eleven ikke har det trygt og godt på skolen. Aktiviteten skal skje raskt. Den skjerpede aktivitetsplikten gjelder også hvis det er en ansatt som mobber elev. En tydeligere aktivitetsplikt erstatter vedtaksplikten og handlingsplikten.

Kapittel 9A i Opplæringsloven **styrker Fylkesmannen** i forhold til mobbing, slik at de kan følge opp kommunene, se hvordan de tar tak i mobbeproblematikken, hvordan rektor og skoleledelse jobber systematisk. Hvis de ikke følger opp, kan Fylkesmannen utstede dagbøter, slik som i barnevernet.

Alle ansatte i skolen skal kjenne regelverket i Opplæringslovens kapittel 9. Rektor har ansvaret for at det drives systematisk antimobbearbeid. Alle følger med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø.

1. Ved mistanke om krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering skal alle ansatte gripe inn dersom det er mulig.
2. Rektor skal varsles umiddelbart. Rektor varsler skoleeier i alvorlige tilfelle. Kontaktlærer og sosiallærer skal også holdes orientert om situasjonen.
3. Rektor må innen 5 dager etter varselet igangsette undersøkelser, og deretter lage en **aktivitetsplan** sammen med kontaktlærer/sosiallærer og foresatte som dokumenterer det skolen har gjort og vil gjøre for å følge opp. Mens skolen undersøker saken, plikter skolen å trygge eleven på skolen.
4. Dersom det konkluderes med at en elev ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt, skal skolen iverksette tiltak for å sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Skolen lager en aktivitetsplan med tiltak. I planen skal det stå
 - a. Hva viser undersøkelsene og hvilke problem skal tiltakene løse?
 - b. Hva slags tiltak skolen har planlagt?
 - c. Når skal tiltakene gjennomføres?
 - d. Hvem er ansvarlig for gjennomføring av tiltakene?
 - e. Når skal tiltakene evalueres?
5. Skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten.
6. Fylkesmannen utreder og tar stilling til om skolen har oppfylt sin aktivitetsplikt. Dersom fylkesmannen kommer til at skolen ikke har oppfylt sin aktivitetsplikt, kan dette følges opp av et vedtak om hva skolen skal gjøre for å sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø med frist for å oppfylle vedtaket. Fylkesmannen kan knytte tvangsmulkt til vedtaket.
7. Privatpersoner kan påklage fylkesmannens vedtak til Utdanningsdirektoratet.

- Skolen ringer hjemmet hvis elev på 1. trinn ikke er kommet og/eller ikke har meldt fravær.
- Foresatte melder alltid fra ved elevfravær.
- Gode rutiner for tilsyn i friminuttene.
- Klare regler som er lette å følge.
- Ulike aktivitetstilbud i friminuttene.
- I vinterhalvåret går FAU Trafikkvakt om morgenen. Vi har også «Hjertesone» (se hjemmesiden).
- Skolens regler gjelder hele skoledagen både i undervisningstiden og SFO-tiden

Hva	Når	Ansvar
Repetere ordensregler og skoleregler.	Ved skolestart.	Adm./kontaktlærere
Sosiogram	Høst og vår	Kontaktlærer/miljøterapeut
Arbeid med klassemiljø	Kontinuerlig	Kontaktlærere
Elevundersøkelsen	Hver høst for 5.-7.trinn	Adm./ IKT-ansvarlig
Elevrådsmøter	Månedlig	Miljøterapeut
Trivselsundersøkelse	Oktober	Sosiallærer/kontaktlærer
Trivselsaktiviteter i storefri	Gjennom hele året	Trivselssjef og trivselsledere
Fellessamlinger	En samling pr. trinn	Kontaktlærere
Fadderordning	Gjennom hele 5.trinn og 1.trinn	Sosiallærer/kontaktlærere
Sosiale kompetansemål	Gjennom hele året	Sosped/kontaktlærere
Søkelys på sosial kompetanse	Refleksjoner i personalet og med elever	Adm./sos/kontaktlærere
Trivselsfremmende aktiviteter	Felles tur «Gå for Lolly» Utedager- hele året Annerledesdager Juleklippdager SAMMEN – timen Felles oppstartssamling Fotballturneringer elever/voksne m.m	Alle ansatte